

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 19. Motiva divitias spernendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

primam lucem, versus cælum expandens se, purissimum aeris excipit rorem; & eò opulenta, se rursus recludit, & in aquas immergitur. Abstinentia illa ab oceanis undis, & pascuis, largè rependitur margaritarum formatione. Plin. l. 9. c. 37. Cœli eis major Societas, quàm maris: inde nubilum trahit colorem, aut pro claritate matutina serenum. Idem contingit veris DEI servis, quos reliquit DEUS inter Sæculi procellas, in eorum exemplar inter prospera Sæculi. Non desunt Ecclesiæ conchæ, quos tituli, divitiæ, circumdant undique; sed in mentem non penetrant, semper intentam ad cœlestes affectus excipiendos; ut effingant in se margaritas pretiosas cogitationum Apostolicarum. Oliva t. 3. conc. 33.

Jonam balæna absorpsit. c. 2. 1. sed nè unum quidem digiti unguem violavit. Cur ergo non possit Christianus sic possidere opes, mente in iis non fixâ, ut pilcis non delibans corpus Jonæ. Oliva t. 3. conc. 34.

Multum interest, inter habere venenum, & venenum sumpsisse. Pharmacopœa ut plurimum venena in officinis habent; ut illa in tempore, & variis in eventibus adhibeant: at non propterea intoxicati sunt. Pari modò habere divitiis potes, non tamen ab iis intoxicatus esse. Id fiet, si eas domi, & in crumena tua, habeas, non autem in corde. S. Salefius in Philoth. p. 3. cap. 14.

§. XIX.

*Motiva**Divitiæ spernendi.*

Num. I.

Exemplum Christi.

Sedebat Jonas sub umbra viridis hederæ - & **paravit DEUS vermem.** Jon. c. 4. 6. 7. Hedera, terrena bona. Hedera innixa arbori attollitur; sin minus, per humum serpit. Divitiæ, si pauperi, hospitali, carceri, adherent, ad cælum ascendunt; si pietati non hærent, humi serpunt. Sub hujus hederæ umbra sedet homo gaudens, at vermis ascendit, & abrofit. Pl. 21. 7. *ego sum vermis.* Rosit, cum dixit: *beati pauperes* Matth. 5. 3. Ex tunc estimantur divitiæ à justis, ut res arida; multique ab eis affectum abstrahunt, & ardentissimò spiritu relinquunt. Dicit conc. 2 festo OO. SS.

Magna abusio, & magna nimis: ut dives velit esse vermiculus vilis, propter quem DEUS majestatis, & Dominus Sabaoth, voluit pauper fieri. S. Bern. l. 3. in Resurr. Dom.

Vide tit. Paupertas Christi,

Num. II.

Exempla aliorum.

Agrum irado tibi. & speluncam, quæ in eo est. Quæso, ut audias me: dabo pecuniam pro agro, suscipe eam; & sic sepeliam mortuum meum in eo. Gen. 23. 11. Abraham, ut sepulchrum sibi compareret, pecuniam reddidit: nam, nisi pecuniæ amorem vicisset, sepulchrum, quietis patriam, curarum

exilium, non possidebit. S. Hier. ep. ad Gerunfilias: quid est sepulchrum? locus quietis, ubi juxta Mundi rationem defunctorum corpora collocantur. Verà ergo intelligentià locum sibi requietionis pater Abraham fide suâ, & pecuniæ contemptu, comparavit. Naxera in Jol. 7. §. 51.

Erui mihi Dominus in DEum. Gen. 28. 21. Jacob panem petit; non carnem, non perdes, ut docet Nyssenus l. de orat. Querere jubemur id, quod satis est ad naturam corporis conservandam; non luxum, non delicias, non ornamenta aurea, non lapidum fulgores &c. Cornelius hic.

Vir suus reliquerat divitiis multas. Judith 8. 7. Tamen matrona heroica angustam sibi ædium partem elegit; & ex tottelis pretiosis durum cilicium sumpsit. *In superioribus domus sua.* v. 5. 6. Et licet ad Holofernem occidendum aureas telas induerit, seque gemmis ornarit, post victoriam tamen primam vestem sumpsit, & ex spoliis ditissimis, quæ triumphans illi populus concessit, nihil sibi habuit, sed DEO cuncta obtulit. c. 16. 23. Oliva t. 3. Conc. 34.

Et fuit possessio ejus septem millia ovium. Job. 1. 3. Quis ex paritibus nunc non se pauperem diceret, si eas haberet opes, quibus inter orientales Job maximus celebratur. Ubi Job aurum, gemmæ, tabulæ, aulæ &c. adeo etiam opulentissimi id temporis principes horrebant speciem omnem, apparatusque luxuriæ: ea tantum sectati, quæ natura funderet, & præberet mortalibus. Quin Jobo Asinæ quingentæ; equus nullus, biga nulla. Quæ habuit Job, ea DEUS recenseri voluit, quasi aut non necessaria principi, aut justò non digna. Oliva l. 6. Strom. §. Vir erat in terra Hus.

In actis Apost. 4. 34. 35. quando Domini nostri adhuc calebat cruor, & fervebat recens in Credentibus fides; vendebant omnes possessiones suas, & pretia earum ad Apostolorum pedes deferebant: ut ostenderent, pecunias esse calcandas. S. Hieron. ep. 8. ad Demetriadem.

Num. III.

*Alia Motiva**Ex Veteri, & Novo.*

Omnem locum, quem calcaverit vestigium pedis vestri, vobis iradam. Jos. 1. 3. Quasi solum illa possideant, quæ calcaverint; & habendi sit ars, contemptus. Naxera hic. §. 38.

Verumtamen quia non sunt in manu eorum bona sua, consilium impiorum longè sit à me. Job. 21. 16. Bona in manu habet, qui despiciendo temporalia sub dominio mentis premit. Nam quisquis ea nimè diligit, se magis illis, quàm sibi ipsa supponit. Multi enim justorum in hoc Mundo divites fuerunt, rebus, & honoribus, fulti: habere multa videbantur; quorum mentem, quia eorum, quæ aderant, delectatio nimia non possidebat: bona illorum in manu erant, quia potestate animi subiecta tenebantur. At contra iniqui ita se totis desiderii in

Ppp 3

exteri-

exteriorum rerum appetitionibus fundant, ut non magis ipsi habita teneant; sed ab his, quae habeant, captiva mente teneantur. S. Greg. mor. l. 15. cap. 28.

Qui post aurum non abiit. Eccl. 31. 8. Noli amare aurum. Si malus es, is post aurum: si bonus es, it post te. Quid est, it post te? rudi- cis, non ducis; quia possides, non possideris. S. Aug. l. 115. de divers.

Relictis omnibus. Luc. 5. 11. Licet non omnes teneantur relinquere omnia, quantum ad effectum; nisi perfecti, qui voto paupertatis sunt adstricti; tamen omnes tenentur relinquere omnia, quantum ad affectum: ne eorum amore superati cor suum circa defluentes divitias apponant; & perverso ordine creaturam supra DEUM diligant. S. Bonav. l. 4. D. 4. Pent.

Thesaurum non deficientem in caelis. Luc. 12. 33. Magna multorum infania; qui, cum duorum, vel trium, dierum spatium, in hac vita sunt mansuri, thesaurizant in patria, ubi hospites, & peregrini sunt: nec congregare curant divitias in caelum, cujus perpetui incolae esse debent. Si viatorem videres, qui, cum unius horae in hospitio sit moraturus, parietes dealbet, omnia cubilia sternat, castra renovet; quid de eo judicares? Cur hic thesaurizas, ubi non habes manentem civitatem? Stella hic.

Ex Patribus.

Quam magnum contemnere divitias; sed quam rarum hoc ipsum est. Unique & Moyses potuit esse regis successor, nutritus à regis filia. Potuit ergo esse non solum quasi Pharaon, sed etiam & Pharaon potuit esse. Uterque enim homo; sed omnis potentia hominis in affectu est. Moyses noluit rex esse, cum posset; sed opprobrium Christi thesauris Aegypti arbitratus est esse preferendum: sed fugiendo potentiam, potentior factus est: factus est enim in DEUM regi Pharaoni. Rex erat Pharaon; sed DEUS non erat. Moyses factus est illi DEUS; hoc est, regi ipsi terribilis, quem rex metueret, & timeret. Sed haec erat potentia sanctitatis. - Et tu si vis tanquam DEUS peccatoribus esse terrori, regibus reverentiae, ut tanquam DEO videantur tibi esse subiecti, quia operaris in DEI nomine; contemne, quae saeculi sunt, & Dominicae Passionis opprobrium contende omnibus praeferre divitiis. S. Ambr. in Pl. 118. Oclon. 8.

Quantò melius est, salutem habere sine pecunia, quam pecuniam sine salute! sed haec vix in Sanctis Domini reperiuntur, ut divitiarum contemptui sint. Id. Offic. l. 2. c. 25.

Divitiarum saeculares si defunt; non per mala opera quarantur in Mundo: Si autem ad sint, per bona opera servantur in caelo. S. Aug. ep. 205.

Beatus, qui post illa non abiit, quae possessa onerant, amata inquinant, amissa cruciant. An non ea satius cum honore spernis, quae cum dolore perdis, an non ea prudentius Christi cedis amori, quam morti? S. Bern. in epistolis.

Divitiarum contemptus, perfectionis est via, caeli scala, receptaculum pacis, Christi imitatio,

spirituale gaudium, - pretiosa margarita. S. Laur. Just. l. de reg. Prael. c. 8.

Fortitudinis est, divitias & omnia vana relinquere. Unde dicitur de Juda 2. Mach. 12. *vir fortissimus Judas duodecim millia drachmas &c.* Fortissimus fuit, dum argentum contempnit, & pro mortuis illud obrulit. S. Bonav. l. 5. de uno Martyre.

Fuit opinio Philosophorum, quòd divitiae artificiales, ut pecunia, faciant divitem. Sed falsa: quia, juxta regulam Philosophiae, ab extrinseco non fit vera denominatio v. g. Familicus, habens coram se mensam opulentam, non dicitur faciat. Divitiae in bursa non satiant: quia non intrant cor, ubi est fames. Nec divitiae naturales ut vinum, oleum, &c. quia per regulam Philosophiae, nulla res naturalis simul in eodem inducit effectus contrarios: quia nulla res simul frige facit, & calefacit. Divitiae autem naturales, sunt causa indigentiae. Si enim habes agrum, oportet habere animalia ad arandum, stabulum, paleas, jugum, messorum, horrea, molendinum, furnum. Ecce quot indigentiae! S. Vinc. Ferr. l. de S. Andrea.

§. XX.

Divitiae male partae noxiae, steriles.

Num. I.

Symbole, & Similitudines.

Alia quoque septem consecrata macie. Gen. 41. 3. Vidit septem spicas vacuas, rubigine informes, glutientes primas, & adhuc macie consecratae remanent; sic & septem vaccae. Pinguefcuntne, qui alios deglubunt? mendicij fiunt. Nemo ex alieno felix, & pinguis est. Alvarez hic.

Manna scaterere cepit vermicibus. Ex. 16. 20. atq. computruis. Balduinus: hoc exemplo de manna damnatur malum avaritiae, quae pecunia male parta possessori suo in vermem vertitur.

Suarvis est panis mendacii. Prov. 20. 17. Panis mendacii significat opes, mendaciorum, id est, usuram, fraude, & injustitiam partas. *Pestera implebitur os ejus calculo.* Tigurina: *Scrupulis.* Sicut enim panis scrupulis, & lapillis, mixtus, aspicienti pulcher, sed masticandi molestus est; ita opes fraude partae in initio suaves videntur, at in fine exitiosae deprehenduntur: cum conscientiam, quae est animae os, mille scrupulis, angoribus, onere restituendi &c. lancinant. Cornelius hic.

Laxate retia vestra in capturam. Luc. 5. 4. *Vestra,* inquit: hinc rapax insitor, cum tota nocte defudet, inanius semper est. Unde tantae calamitatis origo? non sua laxavit retia, sed aliena: non enim tua est, sed viduae lacrymantis; suspirantis mercenarii pecunia est, quam mutuam exponis in capturam. Redde aliis sua, & tuum impende censum in foenus; & aurea tibi messis erit. Oliva l. 13. Strom. hic.

Seminare semen suum - fructum fecit centuplum. Luc. 8. 5. 8. Vel unum granum cadens in terram bonam, centuplum fructum reddit.